

му, що підприємство має застосовувати досвід досвідченіших компаній, корегуючи його під власні реалії.

Підсумовуючи зазначене, можна зробити висновок, що для ефективної діяльності виробничих підприємств слід керуватися управлінням ланцюгом створення цінності, оскільки він допомагає визначити джерела формування витрат і прибутку підприємства та визначити його сильні і слабкі сторони. До управління ланцюгом створення цінності слід підходити комплексно, застосовуючи досвід успішних компаній і постійно удосконалювати його структуру.

Література

1. *Кревенс Д. В.* Стратегический маркетинг / пер. с англ. — М.: Издат. дом «Вильямс», 2003. — 576 с.
2. *Криворучко Я. Ю.* Концепція цінності у маркетингу / Я. Ю. Криворучко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». — 2007. — № 4. — С. 100—106.
3. *Портер М.* Конкурентное преимущество: как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. — 715 с.

Є. М. Рудніченко, к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту,
Хмельницький національний університет,
e-mail: boretsmagistr@rambler.ru

ВИБІР ІНСТРУМЕНТІВ МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ ФІСКАЛЬНИХ ОРГАНІВ НА СИСТЕМУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Рудніченко Євгеній
Вибор инструментов моделирования
влияния фискальных органов
на экономическую безопасность
предприятия

Rudnichenko Yevgeniy
Selection of simulation tools
for fiscal system of economic
security of enterprise

Поглиблення сучасних досліджень у сфері взаємодії суб'єктів господарювання з зовнішнім середовищем дозволяє певним чином удосконалити класичні підходи до трактування економічних явищ та процесів, сформувати корисну для формування управлінських рішень як на мікро-, так і на макрорівні інформацію. Аналізуючи існуючі методики оцінювання економічної безпеки

підприємств та індикатори, які для цього використовуються, необхідно відмітити недостатню увагу дослідників до аналізу впливу зовнішнього середовища на діяльність суб'єктів господарювання та на їхню економічну безпеку, тому дослідження у цьому напрямку є достатньо актуальними.

Основним завданням дослідження є вибір адекватних інструментів моделювання впливу фіскальних органів на систему економічної безпеки підприємства.

У значній кількості наукових праць ([1, 2] та ін.) цілком справедливо стверджується про наявність впливу зовнішнього середовища на систему економічної безпеки суб'єктів господарювання, але кількісно такий вплив аналізується недостатньо, так само, як і сценарно не аналізуються його наслідки й відповідна реакція підприємства. Більшість наведених підходів щодо аналізу впливу зовнішнього середовища на систему економічної безпеки підприємства дають уявлення про існуючу ситуацію і мають ретроспективний характер.

На нашу думку, обов'язково необхідно враховувати природу загроз економічній безпеці підприємства, оскільки вони мають переважно зовнішній характер, принаймні внутрішні загрози системі економічної безпеки підприємства постають більш керованими й прогнозованими, а саме зовнішні загрози виникають в умовах більшої невизначеності й часто мають істотно більший вплив, аж до критичного, на систему економічної безпеки підприємства. Цілком логічною виглядає та увага, яку вітчизняні науковці приділяють питанням взаємодії суб'єктів господарювання та різноманітних контролюючих структур. Така ситуація пояснюється не лише еволюцією економічної думки, а й більш банальними причинами — тиском європейського співтовариства, необхідністю покращення інвестиційного клімату, розширенням бази суб'єктів-платників податків та іншими факторами. Крім того, всі зміни певним чином відображаються на системі економічної безпеки підприємств, причому не завжди позитивно. Контролюючі, а особливо фіскальні органи як суб'єкт зовнішнього середовища здійснюють визначальний вплив на систему економічної безпеки суб'єктів господарювання, й тому обов'язково такий вплив слід досліджувати, аналізувати та прогнозувати. Висока турбулентність у фіскальній сфері та швидка реакція бізнес-середовища на зовнішні подразники, потребують адекватної оцінки та моделювання можливих варіантів розвитку подій і шляхів підвищення економічної безпеки суб'єктів господарювання. Моделювання процесів, які пов'язані зі створенням, функціонуванням та розвитком підприємств, і відповідно з формуванням їх системи економічної безпеки передбачає наявність певної альтернативи вибору

рішення. Після чого виникає дія або бездіяльність, яка призводить до отримання деяких результатів. Причому результати можуть бути відомі заздалегідь, частково відомі або невідомі. Тому моделювання взаємодії фіскальних органів і суб'єктів господарювання представляє виключний інтерес, оскільки дозволяє не тільки визначити ситуацію, яка склалася, але й сформувати сценарії зміни такої ситуації, реакцію всіх учасників на неї тощо.

Оскільки взаємодія суб'єктів господарювання і суб'єктів реалізації фіскальної функції держави відбувається найчастіше в умовах невизначеності, використовуваними у моделюванні інструментами можуть бути нечіткі множини, теорія корисності, теорія ігор, а враховуючи антагоністичну природу і стратегічну направленість взаємодії вищезазначених суб'єктів, найприйнятнішим для моделювання такої взаємодії, на нашу думку, є теорія ігор.

Література

1. Близнюк А. О. Методичні основи оцінювання економічної безпеки підприємства / А.О. Близнюк // Економічний простір. — № 55. — 2011. — С. 188—194.

2. Ильяшенко С. Н. Составляющие экономической безопасности предприятия и подходы к их оценке // Актуальные проблемы экономики. — 2003. — № 3 (21). — С. 12—19.

С. Ю. Савина, магистр экономики,
доцент Высшей школы социальных технологий,
докторант RISEBA, Рига, Латвия,
e-mail: lapa.veter@balticom.lv

И. В. Кузмина-Мерлино, д.э.н., профессор,
Институт транспорта и связи, Рига, Латвия,
e-mail: Kuzmina.I@tsi.lv

РАЗРАБОТКА МЕТОДОЛОГИЧЕСКОГО ПОДХОДА К ФОРМИРОВАНИЮ МОДЕЛИ ФИНАНСОВОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОНТЕКСТЕ СТРАТЕГИИ ПРЕДПРИЯТИЯ

С. Савина, I. Kuzmina-Merlino
Розробка методологічних
підходів до формування моделі
фінансового управління
в контексті реалізації стратегії
підприємства

**Svetlana Savina,
I. Kuzmina-Merlino**
Developing framework
of the model of financial
management in the context
of company's strategy

Развитие современных рыночных отношений и интеграция в систему мировых хозяйственных связей обуславливают рост внима-